

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 129

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	11
• 2/1658 Esas Numaralı Kanun Teklifinin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	12
- Gerekçesi	12
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	13
• Dışışleri Komisyonu Raporu.....	14
- Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27'nci Yasama Dönemine Ait Rapor.....	17
- Teklif Metni.....	21
- Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin	21
• Anlaşma Metni.....	22

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-180451

2 Ekim 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Döneminde Anayasa’nın 90’ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/5027	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
2	2/5038	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
3	2/1781	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması
4	2/2783	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
5	2/2278	Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşması
6	2/2935	Matrah Aşındırma ve Kâr Kaydırmanın Engellenmesine Yönelik Vergi Anlaşmaları ile İlgili Önlemlerin Uygulanmasına İlişkin Çok Taraflı Sözleşme
7	2/1897	Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadihine İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Karar

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
8	2/1912	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Karar
9	2/4162	Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurucu Anlaşmasının 47'nci Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 21'inci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 4/9/2021 Tarihli ve GA21/4/442 Sayılı Karar
10	2/2370	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
11	2/3910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
12	2/4291	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma
13	2/3378	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması
14	2/1532	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması
15	2/1548	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşma
16	2/2984	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Personelinin Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretimine İlişkin İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
17	2/1194	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Mali Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması ve Notalar
18	2/2024	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Benin Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
19	2/4188	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşması
20	2/3141	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kamboçya Krallığı Kralliyet Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
21	2/5025	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
22	2/5026	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Bosna Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması
23	2/3537	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askerî Alanda İşbirliği Çerçeve Anlaşması
24	2/2021	Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşması
25	2/4323	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Angola Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma ve Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
26	2/4416	Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Togo Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
27	2/4417	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması ve Notalar
28	2/4418	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma İş Birliği Anlaşması
29	2/4706	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşması
30	2/4911	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İşbirliği Çerçeve Anlaşması
31	2/5024	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma
32	2/4292	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kuveyt Devleti Milli Muhafız Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolü ve Notalar
33	2/3706	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Altyapı ve İnşaat Projelerinde İşbirliği Anlaşması
34	2/4650	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Mali ve Teknik İş Birliğine İlişkin Çerçeve Anlaşması
35	2/1459	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/1545	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma
37	2/3445	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Anlaşması
38	2/4529	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşması
39	2/1593	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
40	2/1794	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması
41	2/1949	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşması
42		Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadeniz Ekonomik İşbirliği (KEİ) Teşkilatı Arasında Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) Uluslararası Sekretaryası İçin Ev Sahibi Ülke Anlaşması Tadil Protokolü
43	2/4814	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Malta Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
44	2/1776	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
45	2/3536	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Küba Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/3543	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
47	2/4891	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması
48	2/2847	İslam Konferansı Örgütünün İmtiyaz ve Muafiyetlerine Dair Sözleşme
49	2/2664	İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) Medya Forumu Tüzüğü ile Notalar
50	2/3004	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Kişilerin Geri Kabulüne İlişkin Anlaşma ve Notalar
51	2/2023	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşması
52	2/2058	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşma
53	2/2025	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Dönemi’nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/5027, 2/5038, 2/1781, 2/2783, 2/2278, 2/2935, 2/1897, 2/1912, 2/4162, 2/2370, 2/3910, 2/4291, 2/3378, 2/1532, 2/1548, 2/2984, 2/1194, 2/2024, 2/4188, 2/3141, 2/5025, 2/5026, 2/3537, 2/2021, 2/4323, 2/4416, 2/4417, 2/4418, 2/4706, 2/4911, 2/5024, 2/4292, 2/3706, 2/4650, 2/1459, 2/1545, 2/3445, 2/4529, 2/1593, 2/1794, 2/1949, 2/4814, 2/1776, 2/3536, 2/3543, 2/4891, 2/2847, 2/2664, 2/3004, 2/2023, 2/2058 ve 2/2025 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1658)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 493190 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

Büyükelçiliklerde ve başkonsolosluklarda çalışan diplomat, idari-teknik ve diğer personel ile aile bireyleri (eş-çocuk) bulundukları ülkede 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi ile 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesinde öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanmaktadırlar. Viyana Sözleşmeleri diplomat, idari-teknik ve diğer personelin eş ve çocuklarının ev sahibi ülkede kazanç getirici bir işte çalışmaları halinde, sahip olmaları gereken ayrıcalık ve bağışıklıklardan feragat etmelerini öngörmekte, ayrıca bu sistemde çalışma izni, süresi ve alanı ev sahibi ülkenin takdirinde bulunmaktadır.

Günümüzde birçok ülke, diplomatik misyonlarda görevli memurların eşleri ve bakımıyla yükümlü olunan belirli yaşlardaki çocuklarının ev sahibi ülkede kazanç getirici bir işte çalışmalarına izin verilmesi hususunda ikili düzenleme yapmaktadır. Söz konusu düzenlemelerin amacı, kazanç getirici bir işte çalışmanın ev sahibi ülkenin takdirinden çıkarılarak mütakabiliyet ilkesi çerçevesinde bir düzenlemeye bağlanması, çalışma talebi uygun bulunan aile bireylerinin 1961 ve 1963 tarihli Viyana Sözleşmeleri ile tanınan temel ayrıcalık ve bağışıklıklarının devam ettirilmesi, sınırlamanın sadece çalışılan iş ile bağlantılı olarak getirilmesidir.

Diğer taraftan, ülkemizin diplomatlarının eş ve çocukları için misyon şefinin takdiri gözönünde bulundurulmak suretiyle 12 Şubat 1998 tarihinden itibaren yurt dışında çalışma imkânı sağlanmış bulunmakta ve uygun görülen ülkelerle bu konuda ikili anlaşmalar akdedilmektedir.

Bu itibarla, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma” 15 Mart 2016 tarihinde Ankara’da imzalanmıştır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-106799

25 Haziran 2019

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

15 Mart 2016 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma”yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

07/06/2024

Esas No: 2/1658

Karar No: 104

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1658 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 04/06/2024 tarihinde yaptığı 9’uncu toplantısında görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

27’nci yasama döneminde görüşülememesi nedeniyle kadük kalan 2/2025 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, 03/10/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla yenilenmiştir. Teklif, 2/1658 esas numarası ile 04/10/2023 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 04/06/2024 tarihli 9’uncu toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin içeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, taraf ülkelerde bulunan diplomatik misyon, konsolosluk veya uluslararası bir örgüt nezdindeki daimi temsilciliğin mensuplarının bakmakla yükümlü oldukları kişilere, müteakabiliyet ilkesi çerçevesinde mensupları kabul eden devlette, çalışma izni verilmesini amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Sözkonusu Teklif 27’nci yasama döneminde 2/2025 esas numarasıyla Komisyonumuzda görüşülmüş, oy çokluğuyla kabul edilerek rapora bağlanmış ancak kanunlaşamayarak hükümsüz kalmıştır. 28’inci yasama döneminde 2/1658 esas numarasıyla yenilenecek tekrar görüşülmüş; İçtüzüğün 77’nci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca 27’nci yasama dönemi 153 sıra sayılı raporun ve metnin benimsenmesi kabul edilmiştir.

4. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız, İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Sözcü	Kâtip
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Derya Bakbak</i>
Ankara	İzmir	Gaziantep
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Kürşad Zorlu</i>	<i>Serhat Eren</i>
Ankara	Ankara	Diyarbakır
		(Muhalfim)
Üye	Üye	Üye
<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>	<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Elâzığ	Erzurum	Eskişehir
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>
Gaziantep	Hatay	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Seda Gören Bölük
İstanbul
Üye
Oğuz Kaan Salıcı
İstanbul

Üye
Yunus Emre
İstanbul
Üye
Namık Tan
İstanbul

Üye
Tuğba Işık Ercan
İstanbul
Üye
Ziya Altunyaldız
Konya
(Bu raporun özel sözcüsü)

Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

6/12/2019

Esas No: 2/2025

Karar No: 112

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhurbaşkanlığınca 25/6/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma”, 11/7/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 18/7/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna havale edilen 2/2025 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 4/12/2019 tarihli 15’inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı yetkililerinin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; taraf ülkelerde bulunan diplomatik misyon, konsolosluk veya uluslararası bir örgüt nezdindeki daimi temsilcilik mensuplarının bakmakla yükümlü oldukları kişilere, mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde mensupları kabul eden devlette çalışma izni verilmesini teminen imzalanan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

26’nci Yasama Döneminde Komisyonumuzda oy birliğiyle kabul edilen anlaşmanın dönemin sona ermesi sebebiyle Genel Kurulda görüşülemeyerek kadük kaldığı,

Bu anlaşma kapsamında bazı itirazların olduğu, çok ihtiyaç duyduğumuz bir anlaşma olmadığının burada özellikle vurgulanması gerektiği,

Diplomatik ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi’nden kaynaklanan ayrıcalık ve bağışıklıklardan, diplomatlarımızın yakınları çalıştığında faydalanamadığı, bunun teminat altına alınması için, diplomat yakınlarımızın eş ve çocuklarının, çalıştıkları işlerle sorumlu olmaları kaydıyla bu bağışıklıklardan yararlanmasının ülkelerle yapılan ikili anlaşmalar yoluyla müzakere edildiği, bugüne kadar 20 ülkeyle bu tür anlaşma yapıldığı,

Bu anlaşmayla, Azerbaycan’da çalışan misyon mensuplarımızın ve Azerbaycan’ın da Türkiye’de görevli misyon mensuplarının ailelerinin çalışmalarında, çalıştıkları işlerle sorumlu olmalarında, bunlarla sorumlu olurken diplomatik haklardan faydalanmalarının önüne geçilmesi noktasında herhangi bir engelin olmamasının düzenlendiği, bu kişilerin sadece işleriyle bağlantılı konularda hukuki ve idari yargıdan bağışık olmayacağı,

Diplomatik misyon ve konsolosluk mensuplarının bakmakla yükümlü oldukları kişilerin hangi alanlarda çalışabileceklerinin belirtilmemesi bir belirsizlik yaratmakta olduğu, bu anlaşma yoluyla diplomatik personel ve eşlerine tanınan birtakım ayrıcalıkların ekonomik çıkarlar için her zaman için istismar edilme riski bulunduğu, bu gerekçelerle muhalefet şerhinin olacağı,

İfade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir. Maddelerin oylamasından sonra Teklifin tümü oya sunulmuş ve Teklif oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Ahmet Yıldız</i>	<i>Tulay Hatimoğulları Oruç</i>
İstanbul	Denizli	Adana
		(Muhalefet şerhi vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ahmet Haluk Koç</i>	<i>Mustafa Canbey</i>
Ankara	Ankara	Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhimiz mevcuttur)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Atilla Ödünç</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>
Bursa	Hatay	İstanbul
	(Muhalefet şerhimiz mevcuttur)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i>	<i>Ümit Özdağ</i>	<i>Zafer Sırakaya</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz vardır)		
Üye	Üye	Üye
<i>Serpil Kemalbay Pekgözegü</i>	<i>Niyazi Güneş</i>	<i>İsmail Özdemir</i>
İzmir	Karabük	Kayseri
(Muhalefet şerhi vardır)	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti'yle imzalanan söz konusu anlaşmada diplomatik misyon ve konsolosluk mensuplarının bakmakla yükümlü oldukları kişilerin hangi alanlarda çalışabileceklerinin açık bir şekilde yazılmaması belirsizlik yaratmaktadır. Daha somut bir ifadeyle, anlaşma kapsamındaki kişilerin hangi sektörlerde çalışabilecekleri belirsizdir.

Çalışma talebi kabul edilen aile bireylerinin 1961 ve 1963 Viyana Sözleşmeleri ile tanınan temel ayrıcalık ve bağışıklıklarının (çalışılan işle bağlantılı bir şekilde sınırlansa da) devam ettirilmesi, bu ayrıcalıkların istismar edilmesine yönelik bir risk yaratmaktadır. Daha açık bir ifadeyle, diplomatik ayrıcalıkların maddi kazanç ve benzeri ekonomik çıkarlar için bir örtü olmasından endişe duyulmaktadır.

Yukarıdaki sunulan gerekçelerle söz konusu teklife muhalifiz .

Ahmet Ünal Çeviköz
İstanbul

Ahmet Haluk Koç
Ankara

04.12.2019
Mehmet Güzelmansur
Hatay

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin kanun tekliflerine dair muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/2025 - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ne Muhalefet Şerhimizdir:

Konsolosluk çalışanlarının bakmakla yükümlü olduğu kişilerin kazanç getiren bir işte çalışmasına dair çekincelerimiz;

1)Çalışma izni sağlanan kişiler, konsoloslukta çalışan yakınının pozisyonundan faydalanarak, rekabet hukukunu çiğneyecek biçimde ve adil olmayan bir şekilde kazanç sağlama riski taşımaktadır. Yani nüfuz kullanarak ihale alımı, kayırma ve benzeri usulsüzlüklere karşı herhangi bir sektörel sınıflandırma ve önleyici düzenleme bulunmuyor.

2) Bu kişilerin çalışma hakkı sağlama durumu, yurt dışı temsilcilik çalışanlarının şirket kurma, mülk satın alma ve benzeri süreçlerde olası iflas, yolsuzluk ve ticaret hukuku ile çelişen durumlarda diplomatik dokunulmazlıklardan ya da bir dizi ayrıcalıktan faydalanılmasının olası sonuçları netleşmemiştir.

Yukarıda bahsedilen çekinceler giderilmediği için muhalefet şerhimizi duyuyoruz.

06.12.2019

Serpil Kemalbay Pekgözegü

İzmir

Tulay Hatımoğulları Oruç

Adana

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA DİPLOMATİK MİSYON VE
KONSOLOSLUK MENSUPLARININ
BAKMAKLA YÜKÜMLÜ OLDUKLARI
KİŞİLERİN KAZANÇ GETİRİCİ BİR İŞTE
ÇALIŞMALARINA DAİR ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 15 Mart 2016 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA DİPLOMATİK MİSYON VE
KONSOLOSLUK MENSUPLARININ
BAKMAKLA YÜKÜMLÜ OLDUKLARI
KİŞİLERİN KAZANÇ GETİRİCİ BİR İŞTE
ÇALIŞMALARINA DAİR ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE AZERBAYCAN
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA DİPLOMATİK
MİSYON VE KONSOLOSLUK MENSUPLARININ BAKMAKLA
YÜKÜMLÜ OLDUKLARI KİŞİLERİN KAZANÇ GETİRİCİ BİR
İŞTE ÇALIŞMALARINA DAİR ANLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti
(Bundan böyle "Taraflar" olarak anılacaktır);

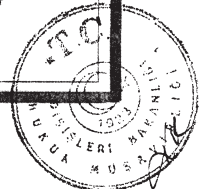
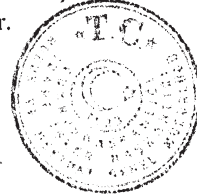
İki ülke arasındaki özellikle ileri aşamadaki anlayışı göz önünde
bulundurarak ve
Diplomatik ilişkilerini güçlendirme yönünde yeni mekanizmalar kurma
amacıyla;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

1. Taraflardan birinin diğer Tarafa diplomatik misyon, konsolosluk
veya kabul eden Devletin tanıdığı ve merkezi kabul eden Devlette bulunan
uluslararası bir örgüt nezdindeki daimi temsilciliğinin mensubu olarak
resmi biçimde akredite çalışanlarının bakmakla yükümlü oldukları kişilere,
bu Anlaşma'ya uygun olarak ve karşılıklılık temelinde kabul eden Devlette
çalışma izni verilir.

2. Bu Anlaşma'nın amaçları çerçevesinde, "diplomatik misyon,
konsolosluk veya bir uluslararası örgüt nezdinde daimi temsilcilik
mensubu" kavramı, gönderen Devletin kabul eden Devletteki bir
diplomatik misyonuna, konsolosluğuna veya uluslararası bir örgüt
nezdindeki daimi temsilciliğine resmi görevle atanmış olan ve kabul eden
Devletin vatandaşı olmayan çalışanını ifade eder.

3. Bu Anlaşma'nın amaçları çerçevesinde, "bakmakla yükümlü olunan kişiler" kavramı:

- a) Kabul Eden Devletin yasaları uyarınca eşi;
- b) 21 yaşın altındaki evlenmemiş çocukları;
- c) her bir tarafın tanıdığı bir üniversite veya yüksek öğrenim merkezine kayıtlı 25 yaşın altındaki evlenmemiş çocukları ve,
- d) fiziksel veya zihinsel engelli evlenmemiş çocukları ifade eder.

4. Bu Anlaşma'da yer almayan çalışma izninin verilmesi, şartları ve yürürlükte kalmasına ilişkin konular kabul eden Devletin ulusal mevzuatı uyarınca düzenlenir.

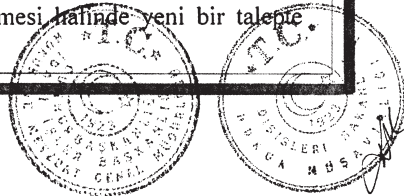
MADDE 2

1. Bakmakla yükümlü olunan kişinin kabul eden Devlette kazanç getirici bir işte çalışabilmesinden önce, gönderen Devletin Büyükelçiliği, bakmakla yükümlü olunan kişi adına, kabul eden Devletin Dışişleri Bakanlığına resmi talepte bulunur.

2. Talep, sözkonusu kişinin bakmakla yükümlü olunan kişi olduğuna ve çalışılması öngörülen işin niteliğine ilişkin kısa bir açıklamayı içermelidir.

3. İzin talebinde bulunulan şahsın bu Anlaşma'da tanımlanan kategorilere dahil olduğunun doğrulanmasının üzerine ve uygulanabilir yerel usullerin yerine getirilmesinin ardından, kabul eden Devletin Dışişleri Bakanlığı, sözkonusu bakmakla yükümlü olunan kişinin, kabul eden Devletin ilgili mevzuatına tabi olarak, çalışma izni verildiğini gönderen Devletin Büyükelçiliğine ivedilikle ve resmi olarak bildirir.

4. Aynı şekilde, gönderen Devletin Büyükelçiliği, kabul eden Devletin Dışişleri Bakanlığına, bakmakla yükümlü olunan kişinin çalıştığı kazanç getirici işin sona erdiğini bildirir ve bakmakla yükümlü olunan kişinin herhangi yeni bir işte çalışmaya karar vermesi halinde yeni bir talepte bulunur.

MADDE 3

Çalışma izni, durum bazında, diplomatik nota teatisi yoluyla, Tarafların mutabık kaldığı faaliyet alanları için verilebilir.

1. Bu Anlaşma uyarınca, çalışma izni, bu izinden yararlanan kişiye bakmakla yükümlü olan çalışanın görevi sona erdiğinde, bakmakla yükümlü olunan kişiye kabul eden Devlette çalışma veya ikamete devam etme hakkını vermez.

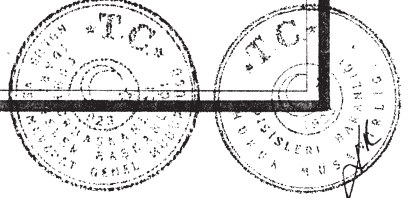
2. Her iki Taraf, bu Anlaşma'da atıfta bulunulan çalışma iznini, ulusal güvenlik sebeplerinden ötürü veya talepte bulunulan işin yalnızca kabul eden Devletin vatandaşlarına mahsus olması halinde, her bir Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak reddetme hakkını saklı tutar.

MADDE 4

Kazanç getirici bir işte çalışmasına izin verilen bakmakla yükümlü olunan kişinin, 18 Nisan 1961 tarihli Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi veya 24 Nisan 1963 tarihli Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi ya da başka uygulanabilir uluslararası anlaşmalara uygun olarak, kabul eden Devletin yargısından bağışık olması durumunda:

- a) Bakmakla yükümlü olunan kişi, kazanç getirici bir işte çalışmasına ilişkin eylemlerle ilgili olarak, kabul eden Devlette hukuki veya idari yargıdan bağışık olamayacaktır ve
- b) Gönderen Devlet, kazanç getirici iş esnasında ceza gerektiren bir suç işlemekle suçlanan bir bakmakla yükümlü olunan kişinin cezai yargıdan bağışıklığının kaldırılması hususunda, kabul eden Devletin iletileceği tüm talepleri ciddi bir biçimde değerlendirecektir.

Bağışıklıktan feragat edilmediği takdirde ve konunun kabul eden Devlet açısından ciddiyetine bağlı olarak, kabul eden Devlet ilgili bakmakla yükümlü olunan kişinin ülkeden çekilmesini talep edebilir.

MADDE 5

1. Kabul eden Devletin vergi ve sosyal güvenlik mevzuatı uyarınca, kazanç getirici işte çalışan bakmakla yükümlü olunan kişiler gerçekleştirdikleri faaliyetlerinden dolayı elde ettikleri ve kaynağı bu Devlette olan kazançlarından bütün vergilerini ve sosyal güvenlik ücretlerini ödemek mecburiyetindedir.

2. Bu Anlaşma kapsamında kabul eden Devlette kazanç getirici bir işte çalışan bakmakla yükümlü olunan kişiler kabul eden Devletin sosyal güvenlik mevzuatına tabidir.

MADDE 6

Bu Anlaşma, yurtdışında alınan unvan ve derecelerin resen tanınmasını beraberinde getirmeyecektir. Söz konusu tanıma ancak kabul eden Devletin bu hususları düzenleyen yürürlükteki kurallarına uygun olarak sağlanabilir. Söz konusu izin, kişisel özellikler, mesleki veya diğer nitelikler gibi, ilgili bireyin kazanç getirici bir işe kabul edilmesi için ispatlamak durumunda olduğu yasal veya diğer gerekliliklerden muafiyet anlamına gelmeyecektir.

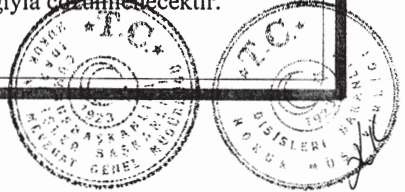
MADDE 7

1. Çalışma izni, izinden yararlanan kişinin bakmakla yükümlü olunan kişi olma statüsünü kaybetmesi durumunda veya sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin tamamlandığı tarihte veya her hal ve karda izinden yararlanan kişinin bağlı olduğu çalışanın görevinin sona ermesi durumunda hemen sona erer.

2. Bakmakla yükümlü olunan kişi tarafından taraf olunan herhangi bir iş sözleşmesi, çalışma izninin sona ermesi durumunda sözleşmesinin sona ereceği hususunu düzenleyen bir hüküm içerir.

MADDE 8

Bu Anlaşma'nın yorumu veya uygulanması esnasında ortaya çıkabilecek anlaşmazlıklar, diplomatik yöntemler aracılığıyla çözümlenecektir.

MADDE 9

Tarafların karşılıklı rızasıyla bu Anlaşma'da ekleme ve değişiklik yapılabilir. Bu tür ekleme ve değişiklikler, bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçası olmak üzere ayrı bir Protokol şeklinde yapılır ve bu Anlaşma'nın 10. maddesinin hükümleri uyarınca yürürlüğe girer.

MADDE 10

1. Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için gerekli iç hukuki usullerini tamamladıklarına dair birbirlerine diplomatik yollardan yapacakları son yazılı bildirimi aldıkları tarihi takip eden otuzuncu (30) günde yürürlüğe girer.

2. Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalır.

3. Her bir Taraf, herhangi bir zamanda, bu Anlaşma'yı feshetme niyetini diğer Tarafa diplomatik yollardan yazılı olarak bildirebilir. Fesih, bildirimin yapıldığı tarihten itibaren doksan (90) gün sonra yürürlüğe girer.

15 Mart 2016 tarihinde Ankara'da, Türkçe, Azerbaycan ve İngilizce dillerinde, iki nüsha halinde her iki metin eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır. Yorum farklılığı olması durumunda İngilizce metin geçerli olur.

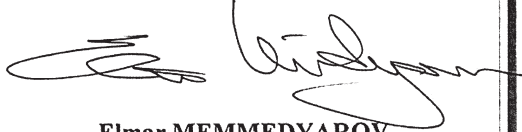
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU

Dışişleri Bakanı

**AZERBAYCAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

Elmar MEMMEDYAROV

Dışişleri Bakanı

TBMM Basımevi - 2024